

עיוות בתקצוב תכנית "ניצנים" בכפר חב"ד ובאחיעזר

כיצד פער בשיטת התקצוב פוגע באלפי משפחות וסותר את מטרות התכנית

מצגת הסבר לעותרים - תושבי כפר חב"ד ואחיעזר

תכנית "ניצנים" נועדה לסייע למשפחות עובדות ולהקל על יוקר המחיה

מטרות התכנית, כפי שהוגדרו בחוזר מנכ"ל משרד החינוך (04/22), ברורות וחשובות. התכנית נועדה לתמוך בהורים ובילדים כאחד.

הקלה בנטל התשלומים המוטל על ההורים
ועידוד השתלבותם בעבודה

מתן מענה חינוכי איכותי, חווייתי והפגתי

חיזוק מקומו של המוסד החינוכי
כעוגן מרכזי בקהילה

מתן ארוחת צהריים חמה ומזינה

אלו הן המטרות הנעלות שבבסיס התכנית. אך עבור תושבי כפר חב"ד ואחיעזר, המציאות בשטח הפוכה.

אלו המשפחות הנפגעות מהעיות

מאחורי המספרים והתקנות עומדות משפחות רבות, ברוכות ילדים, בהן שני בני הזוג עובדים לפרנסתם. להלן מספר דוגמאות מייצגות.

משפחת ב אחיעזר

הורים לשלושה, שניהם עובדים למחייתם. בנם זקוק למסגרת צהרון בתכנית 'ניצנים'.

משפחת נ' כפר חב"ד

הורים לשני ילדים קטנים. האב שירת קרוב ל-400 ימי מילואים בשנה וחצי האחרונות.

משפחת ב' כפר חב"ד

הורים לשישה ילדים בגילאי התכנית, שניהם עובדים במשרה מלאה.

משפחת א' כפר חב"ד

הורים לשני ילדים, שניהם שכירים. נאלצו לבחור שלא לרשום את ילדם לצהרון השנה בשל העלות.

העיוות: התקצוב נקבע לפי "שם המשפחה" של המועצה האזורית, ולא לפי המצב האמיתי של היישוב

כך זה אמור לעבוד

כך זה עובד בפועל (העיוות)

השיוך הגאוגרפי למועצה אזורית מוחק את הזהות הסוציו-אקונומית האמיתית של היישובים וקובע להם 'גורל' כלכלי שגוי.

הנתונים מוכיחים: כפר חב"ד ואחיעזר הם ישובים באשכול סוציו-אקונומי 4

הדירוג הנמוך של היישובים אינו תחושה, אלא עובדה המגובה בנתונים רשמיים של הלמ"ס והביטוח הלאומי.

דירוג הלמ"ס

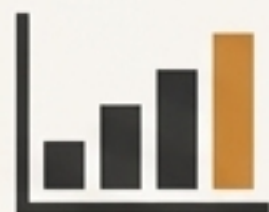
4

כפר חב"ד ואחיעזר משויכים
לאשכול סוציו-אקונומי 4,
הדירוג הנמוך.

אינדיקטורים כלכליים (כפר חב"ד)

שכר ממוצע: נמוך בכ-2,000 ₪ מהממוצע
הארצי.

שכר מינימום: רבע מהתושבים משתכרים פחות
משכר המינימום.

משפחות גדולות: שיעור המשפחות עם 4 ילדים
ומעלה גבוה פי שלושה מהממוצע הארצי.

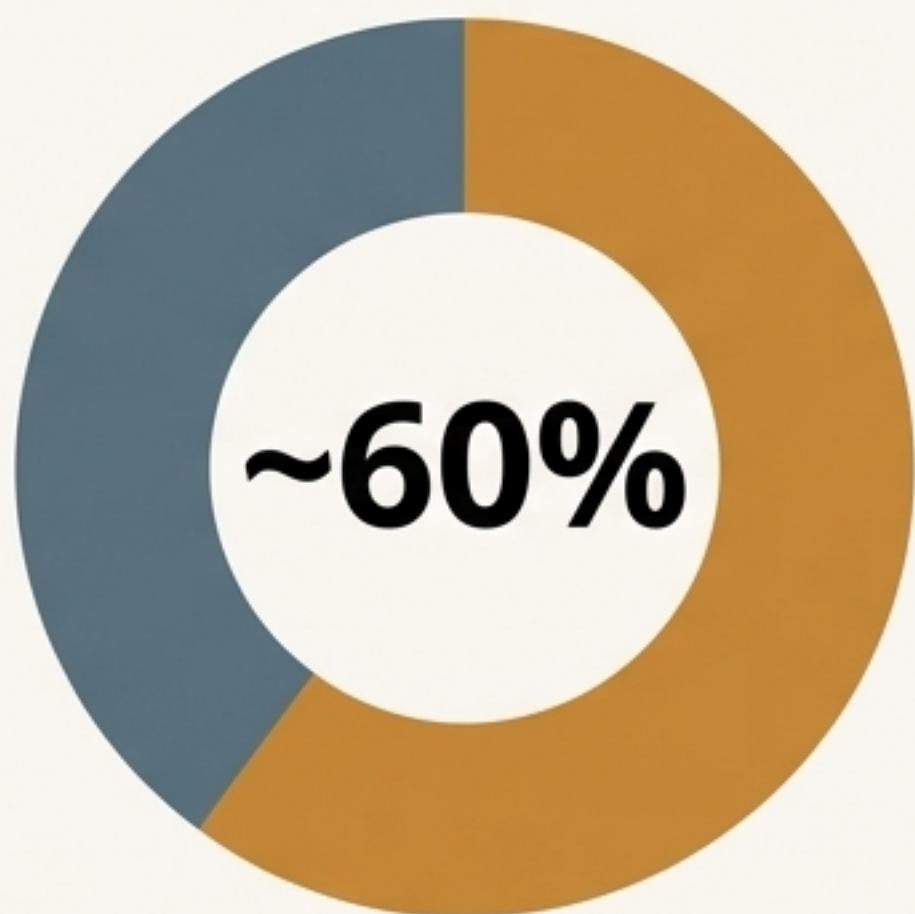

אוכלוסייה צעירה: כמחצית מהאוכלוסייה
מתחת לגיל 18.

האבסורד במספרים: הרוב המכריע של תושבי וילדי המועצה מתגורר ביישובים המקופחים

הדירוג הגבוה של המועצה האזורית (אשכול 6) אינו משקף את מרבית תושביה. למעשה, הוא מתעלם מהם.

תושבי המועצה האזורית שדות דן

כמעט 60% מכלל תושבי המועצה (10,150 מתוך 17,254)
מתגוררים בכפר חב"ד ובאחיעזר (אשכול 4).

ילדי גנים (גילאי 0-5) במועצה

~70%

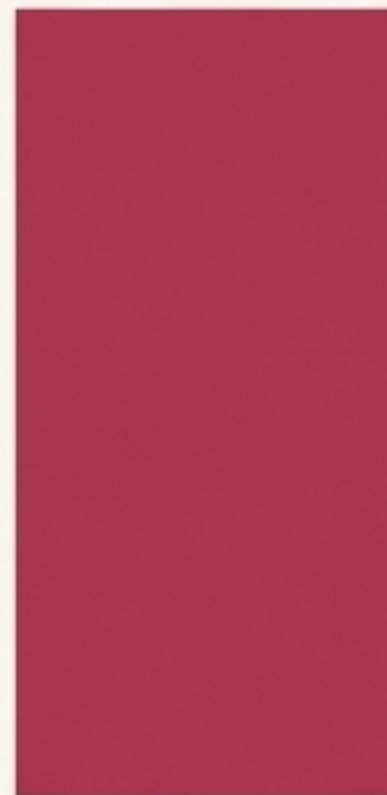
כ-70% מילדי הגנים במועצה (1,542 מתוך 2,225)
מתגוררים בכפר חב"ד ובאחיעזר.

שיטת התקצוב הנוכחית מתעלמת מ-7 מתוך 10 ילדים וקובעת את זכויותיהם על סמך המיעוט.

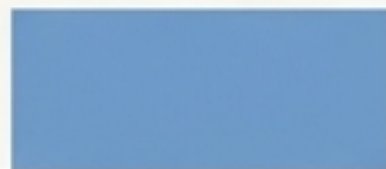
התוצאה: פער של מאות אחוזים בעלות הצהרון למשפחה

פי 5 יותר!

7,500 ₪ לשנה~

1,500 ₪ לשנה~

העלות שנכפית על תושבי כפר חב"ד ואחיעזר העלות ביישובים דומים (אשכול 4)

עלות מסובסדת לילד בגיל גן ביישובים כמו רמלה או דימונה.

עלות לא מסובסדת כלל, תוצאה של השיוך הכפוי לאשכול 6.

"נוצר מצב אבסורדי שלפיו משפחות בכפר חב"ד ובאחיעזר יאלצו לשאת בתשלום בלתי מסובסד לחלוטין ולמעשה בלתי נתפס של כ-7,500 ₪ לשנה בגין רישום כל ילד בגיל גן לצהרון."

הפליה ברורה: מדוע משפחה בכפר חב"ד משלמת יותר ממשפחה זהה ברמלה או דימונה?

העיוות יוצר הפליה חמורה בין יישובים בעלי דירוג סוציו-אקונומי זהה. הסיבה היחידה להבדל היא השתייכות (או אי-השתייכות) למועצה אזורית.

קריטריון	כפר חב"ד / אחיעזר	רמלה / דימונה / באקה אל-גרבייה	ההבדל
דירוג סוציו-אקונומי (למ"ס)	4	4	זהה
סוג רשות	יישוב במועצה אזורית	רשות עצמאית	שונה
עלות צהרון "ניצנים" (שנתית)	₪ 7,500	₪ 1,500	פער של 6,000 ₪

אין כל היגיון ואין לכך כל הצדקה. לא יכול להיות כל צידוק להפליה זו.

העיות מרוקן מתוכן את מטרות תכנית "ניצנים"

סיכון בטיחותי

המטרה המוצהרת:
"מסגרת בטוחה ואיכותית."

התוצאה בפועל:

נוצרים 'מצבים אבסורדיים' בהם
הורים נאלצים "להסתמך על
ילדים בני 8, 9 או 10 שישגחו על
אחיהם הצעירים."

חוסר שוויון הזדמנויות לילדים

המטרה המוצהרת:
"מתן מענה חינוכי איכותי."

התוצאה בפועל:

הזכות הבסיסית לחינוך נפגעת.
ילדים רבים נשארים מחוץ למסגרת
העשרה חיונית, מה שמרחיב פערים
חברתיים במקום לצמצם אותם.

פגיעה בתעסוקת הורים

המטרה המוצהרת:
"עידוד השתלבות הורים
בעבודה."

התוצאה בפועל:

הורים נאלצים לוותר על שעות
עבודה, לוותר על קידום, או
להתמודד עם "דילמות קשות בין
הצורך לעבוד... לבין החשש להותיר
את ילדיהם ללא מסגרת."

הבעיה מוכרת היטב למשרד החינוך: עתירת משגב

סוגיה זו אינה חדשה. היא נדונה בהרחבה במסגרת עתירה לבג"ץ שהוגשה על ידי יישובים במועצה האזורית משגב, אשר סבלו מעיוות זהה.

בג"ץ 6155/20
סועאד מסעוד ואח' נ'
משרד החינוך
(עתירת משגב)

תאריך פסק הדין:
11.10.2021

נוכח החלטתו של משרד החינוך לשנות את מודל התקצוב... ולשים קץ להסתמכות על דירוג הרשות המקומית שבה מתגוררים ההורים...

תקצוב התוכנית ביישובים הערביים במועצה האזורית משגב לא ייבחן לא ייבחן עוד בראי הדירוג של המועצה האזורית כולה, כי אם באופן פרטני...

מסקנה: בית המשפט העליון הסתמך על התחייבות מפורשת של משרד החינוך לתקן את שיטת התקצוב.

שנים חלפו, ההתחייבות לא מומשה והעיות נותר בעינו

אוקטובר 2021

ניתן פסק דין בעתירת משגב.

משרד החינוך מתחייב בפני בג"ץ לשנות את מודל התקצוב המפלה.

2022-2024

אין שינוי מהותי.

למרות פניות חוזרות ונשנות של גורמים בכפר חב"ד ובמועצה האזורית, שיטת התקצוב לא שונתה. משרד החינוך הודיע על "קשיים ביישום".

היום (תשפ"ו)

פרסום 'קול קורא' חדש.

ה"קול קורא" לשנת הלימודים תשפ"ו מנציח את אותה שיטת תקצוב מפלה, ומחייב את המשפחות לשלם סכומים עצומים ללא הצדקה.

התנהלות משרד החינוך אינה סבירה ואינה מקיימת את חובתו לפעול במהירות הראויה לתיקון העוול.

הפתרון פשוט והגיוני: תקצוב לפי דירוג היישוב, לא המועצה

אנו דורשים ממשרד החינוך ליישם לאלתר מנגנון תקצוב המבוסס על המציאות הסוציו-אקונומית של המשפחות.

המצב הנוכחי (העיוות)

הפתרון הנדרש

1. **התאמת קריטריון הזכאות לרישום** לתכנית לפי הדירוג הסוציו-אקונומי של כפר חב"ד ואחיעזר.
2. **התאמת גובה דמי ההשתתפות** של ההורים לדירוג היישובים (אשכול 4), בהתאם לתנאים המפורטים ב'קול קורא' לשנת תשפ"ו.

כל מצב אחר אינו מתקבל על הדעת.